

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. M. Sluka, PhD., v spore žalobcu **M. P.**, bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. Martinom Kostrejom, advokátom v Michalovciach, kpt. Nálepku 8, proti žalovanému **CO. BE.R s.r.o.**, so sídlom v Humennom, Suchý Jarok 6215, IČO: 31 704 166, zastúpenému JUDr. Máriou Urbanovou, advokátkou v Michalovciach, Okružná 112, **o zdržanie sa užívania nehnuteľnosti a o vydanie bezdôvodného obohatenia**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 6 C/9/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 29. apríla 2014 sp. zn. 6 Co 154/2013, takto

r o z h o d o l :

- I. Dovolanie **o d m i e t a**.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Michalovce rozsudkom z 10. decembra 2012 č.k. 6 C /9/2011-128 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek užívania nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, ktoré podrobne identifikoval vo výroku rozsudku, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal ochrany svojho vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nie vrátenia a prevzatia pozemku podľa § 12 zákona č. 504/2003 Z.z., na ktorý sa odvolával žalovaný. Žalobca nežiadal o vypratanie (svojich) pozemkov, len toho, aby sa žalovaný zdržal užívania. Išlo preto o žalobu vlastníka na ochranu vlastníckeho práva. Z dokazovania vyplynulo, že nájom poľnohospodárskych pozemkov medzi vlastníkmi (vrátane žalobcu) a nájomcom Roľníckym družstvom Rakovec nad Ondavou bol ukončený ku dňu 30. septembra 2003, a z tohto dôvodu bola aj dodatkom upravená doba podnájmu medzi roľníckym družstvom a žalovaným. Pretože bol ukončený

nájomný vzťah ku dňu 30. septembra 2003, nemohol pokračovať ani podnájomný vzťah vo vzťahu k žalovanému. Odporovalo by to zmluve, ako aj samotnej podstate podnájomného vzťahu upraveného v Občianskom zákonníku. Podnájomný vzťah končí aj uplynutím doby, čo sa v prípade žalovaného aj stalo.

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovaného rozsudkom z 29. apríla 2014 sp.zn. 6 Co /154/2013 potvrdil rozsudok súdu prvého inštancie. Uviedol, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 132 O.s.p. a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom nebola zistená vada konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Poukázal na mimoriadne podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a na tieto v podrobnostiach odkázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a sám podporil v odôvodnení správny právny záver súdu prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Žiadal zrušiť napadnutý rozsudok ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vrátiť vec tomuto súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Uviedol, že už v odvolaní namietal aktívnu legitimáciu žalobcu na podanie žaloby, nakoľko žalobca uzavrel nájomnú zmluvu s družstvom Triospol Michalovce a týmto sa malo toto družstvo stať nositeľom hmotnoprávneho nároku a práva podať žalobu. Namietal, že nedal v zmysle § 115 ods. 1, 2 O.s.p. súhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania a nebol o tejto skutočnosti poučený. Poukázal na to, že rozhodnutie nie je vykonateľné, pretože hranice pozemkov žalobcu nie sú v teréne viditeľné a žalovaný podniká na okolitých parcelách. Za nesprávny považoval právny záver oboch súdov, že prestal byť oprávneným nájomcom, nakoľko pozemky užíval pozemky žalobcu v zmysle zákona č. 208/1994 a č. 504/2003 Z.z. a zabezpečoval využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytýkal odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie a porušenie práva na spravodlivý proces.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že tvrdenia žalovaného sú účelové a právne irelevantné, všetky jeho námietky boli vyvrátené v konaní pred súdom prvej

inštancie, ako aj v rámci odvolacieho konania. Žiadal preto dovolanie zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalovaný, ďalej aj dovolateľ) zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané 29. júla 2014, t.j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O.s.p v znení účinnom do 1.1.2015.

7. Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalovaného nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené § 237 O.s.p. Žalovaný poukazoval vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadami, ktoré boli uvedené v § 237 pod písm. b/ a f/ O.s.p., ich existencia však nevyšla v dovolacom konaní najavo.

9. Žalovaný v dovolaní namietal, že v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. b/, f/ O.s.p tým, že žalobca nemal aktívnu legitimáciu, dovolací súd rozhodol vo veci bez pojednávania, napriek tomu, že na to nemal súhlas a v danom prípade mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v dôsledku toho, že konanie je postihnuté vadou založenou na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, keď si dovolací súd nesprávne osvojil právny záver súdu prvého stupňa.

10. Pokiaľ namietal žalovaný vadu podľa § 237 písm. b/ O.s.p., t.j. že ten, kto vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, odôvodňujúc tento svoj záver právnym vzťahom medzi žalobcom a novým nájomcom jeho nehnuteľností, dovolací súd uvádza, že takýto záver je absolútne nesprávny a vychádza z nepochopenia pojmu aktívnej legitímácie účastníka v konaní a spôsobilosti účastníka vystupovať v konaní, t.j. procesnej spôsobilosti, ktorá je determinovaná hmotnoprávnym predpisom (Občiansky zákonník). Je nespochybniteľné, že žalobca mal procesnú spôsobilosť.

11. Dovolateľ ďalej vyvodzoval procesnú vadu konania, ktorá bola uvedená v § 237 f/ O.s.p. z toho, že rozhodnutie (rozsudok) odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

12. Dovolací súd poukazuje na stanovisko uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a po preskúmaní veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu, napr. sp.zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 208/2012, III. ÚS 551/2012, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 196/2014, I. ÚS 287/2014, I. ÚS 606/2014, I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015.

13. Žalovaný vzniesol aj množstvo ďalších námietok vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu, v skutočnosti však nimi len vyjadroval svoj nesúhlas s výsledkom sporu a právnym posúdením veci súdmi. Otázky nastolené dovolateľom sa týkajú skutkového a právneho posúdenia veci súdmi. Dovolací súd preto zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalovaný má odlišný právny názor, než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom

všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

14. Pokiaľ žalovaný namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že nedal súhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, táto námietka je v rozpore so zákonnou úpravou, ktorá bola vyjadrená v § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu). V zmysle tohto ustanovenia na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadil predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ išlo o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ vyžadoval to dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než boli uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) mohol odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Ako je zrejmé z uvedeného, v danom prípade odvolací súd nemal povinnosť nariadiť pojednávanie a rozhodol bez jeho nariadenia, pričom na odvolacie konanie sa nevzťahovala úprava uvedená v § 115 ods. 1,2 O. s.p. ako sa mylne domnieval dovolateľ.

15. Z obsahu dovolania napokon možno ustáliť, že dovolateľ odôvodňoval svoj mimoriadny opravný prostriedok aj tým, že napadnuté rozsudky súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, namietajúc ich právny záver.

16. Nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

17. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolania žalovaného podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. augusta 2016

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.

JUDr. Helena Haukvitzová, v.r.

JUDr. M. Sluk, PhD, v.r.

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová